

Računalna grafika – laboratorijske vježbe 4

Damir Horvat

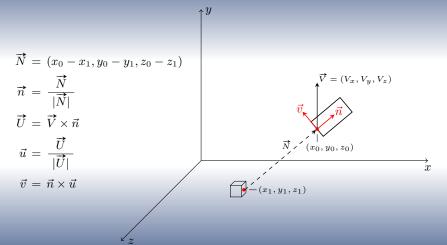
Fakultet organizacije i informatike, Varaždin

Sadržaj

- Koordinatni sustav kamere Teorija Dodavanje kamere u scenu Slovo F u ortogonalnoj projekciji
- Perspektivna projekcija Teorija Persp klasa Slovo F u perspektivnoj projekciji
- 3 Poboljšana implementacija Persp klase Opis problema Nova implementacija

• Želimo da se koordinatni sustav kamere

$$\left(T_0; (\vec{u}, \vec{v}, \vec{n})\right)$$

poklopi s globalnim koordinatnim sustavom

$$\left(O; (\vec{i}, \vec{j}, \vec{k}\,)\right)$$

 Drugim riječima, želimo kameru pozicionirati u ishodište globalnog koordinatnog sustava tako da gleda u negativnom smjeru z-osi.

• Najprije translacijom za vektor $(-x_0,-y_0,-z_0)$ pomaknemo kameru u ishodište globalnog koordinatnog sustava. Ta transformacija ima u homogenim koordinatama matrični zapis

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -x_0 \\ 0 & 1 & 0 & -y_0 \\ 0 & 0 & 1 & -z_0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

- Na kraju treba vektore iz ortonormirane baze $(\vec{u}, \vec{v}, \vec{n})$ redom preslikati u vektore ortonormirane baze $(\vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$.
- Iz teorije linearnih operatora znamo da postoji jedinstveni ortogonalni operator koji jednu ortonormiranu bazu preslikava u neku drugu ortonormiranu bazu.
- Ortogonalni operatori su jako zgodni jer se računanje njihovog inverza svodi na transponiranje. Drugim riječima, ako je R ortogonalni operator, tada je $R^{-1}=R^T$.

ullet Dakle, postoji jedinstveni ortogonalni operator R takav da je

$$R(\vec{u}) = \vec{i}, \quad R(\vec{v}) = \vec{j}, \quad R(\vec{n}) = \vec{k}.$$

• Tada je

$$R^T(\vec{i}\,) = \vec{u}, \quad R^T(\vec{j}\,) = \vec{v}, \quad R^T(\vec{k}) = \vec{n}$$

pa u kanonskoj bazi operator \mathbb{R}^T ima matrični zapis

$$R^T = \begin{bmatrix} u_x & v_x & n_x \\ u_y & v_y & n_y \\ u_z & v_z & n_z \end{bmatrix}.$$

ullet Stoga operator R u kanonskoj bazi ima matrični zapis

$$R = \begin{bmatrix} u_x & u_y & u_z \\ v_x & v_y & v_z \\ n_x & n_y & n_z \end{bmatrix},$$

a u homogenim koordinatama

$$R = \begin{bmatrix} u_x & u_y & u_z & 0 \\ v_x & v_y & v_z & 0 \\ n_x & n_y & n_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Transformacija pogleda

 Transformacija iz globalnog koordinatnog sustava (GKS) u koordinatni sustav kamere (KSK)

$$\begin{bmatrix} x_{\mathsf{KSK}} \\ y_{\mathsf{KSK}} \\ z_{\mathsf{KSK}} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_x & u_y & u_z & 0 \\ v_x & v_y & v_z & 0 \\ n_x & n_y & n_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -x_0 \\ 0 & 1 & 0 & -y_0 \\ 0 & 0 & 1 & -z_0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_{\mathsf{GKS}} \\ y_{\mathsf{GKS}} \\ z_{\mathsf{GKS}} \\ 1 \end{bmatrix}$$

Prilikom transformacije pogleda, transformacija se vrši na svim objektima u
 3D sceni. Na taj način nakon transformacije pogleda, svi objekti ostaju i dalje u istom položaju prema kameri. Jedino što dobivamo transformacijom pogleda jest da se kamera nalazi u ishodištu i da gleda u negativnom smjeru z-osi u GKS sustavu.

Zašto radimo transformaciju pogleda?

- Prilikom projiciranja na dvodimenzionalni ekran treba odrediti bliže i udaljenije objekte tako da znamo koji objekt prikazati na ekranu, a koji sakriti ukoliko se oni projiciraju u iste piksele na ekranu. U KSK bliži objekt je onaj čije točke imaju veće negativne z-koordinate. Drugim riječima, ako za točke $T_1(x_1,y_1,z_1)$ i $T_2(x_2,y_2,z_2)$ u KSK vrijedi

$$z_1 < 0, \quad z_2 < 0, \quad z_1 > z_2$$

tada su obje točke ispred kamere i točka T_1 se nalazi ispred točke T_2 . Preciznije, točka T_1 se nalazi u ravnini $z=z_1$ koja je ispred ravnine $z=z_2$ u kojoj se nalazi točka T_2 .

Zašto radimo transformaciju pogleda?

- Projekciju 3D scene uvijek radimo na neku ravninu koja je okomita na smjer gledanja kamere, tj. koja je okomita na z-os u koordinatnom sustavu kamere.
- U KSK ortogonalna projekcija se svodi samo na ispuštanje z-koordinate.
- Isto tako, kasnije ćemo vidjeti da se i perspektivna projekcija u KSK obavlja prema vrlo jednostavnim formulama.
- U GKS je kompliciranije raditi projekcije s obzirom da ravnina projekcije koja je okomita na smjer gledanja kamere ne mora biti paralalena s niti jednom od koordinatnih ravnina iz globalnog koordinatnog sustava.

Dodavanje kamere u scenu

Primjer 1. - implementacija metode postaviKameru

- Klasi MT3D dodajte metodu
 - postaviKameru(x0, y0, z0, x1, y1, z1, Vx, Vy, Vz)
 - koja omogućuje transformaciju u koordinatni sustav kamere postavljene u točki (x_0,y_0,z_0) globalnog koordinatnog sustava. Kamera je usmjerena prema točki (x_1,y_1,z_1) , a vektor (V_x,V_y,V_z) određuje smjer prema gore (view-up vector), tj. položaj y-osi koordinatnog sustava kamere.
- Matrica transformacije koja se generira kod poziva metode postaviKameru ostaje zapamćena i primijenjuje se kod svakog sljedećeg crtanja (mijenja se tek novim pozivom metode postaviKameru).

Modifikacija MT3D klase

- Treba dodati (privatni) atribut kamera u kojemu se čuva transformacija pogleda. U konstruktoru se taj atribut postavi na jediničnu matricu reda 4. To znači da je po defaultu kamera već u ishodištu i da gleda u negativnom smjeru z-osi.
- Treba implementirati metodu VP za računanje vektorskog produkta.
- Treba implementirati metodu mnoziMatrice za računanje produkta dvije matrice. Kôd je sličan kao za mult metodu, samo na ulazu trebaju biti dva parametra (matrice koje zelimo pomnožiti u danom poretku).
- Treba implementirati metodu postaviKameru koja će generirati transformaciju pogleda.

Modifikacija Ortho klase

 Treba modificirati metodu trans tako da uz matricu transformacije bude uključena i matrica pogleda, tj. da se uvijek nakon geometrijskih transformacija primijeni i transformacija pogleda.

Stari kod

```
trans(m) {
   this._matrica = m._matrica;
}
```

Novi kod

```
trans(m) {
   this._matrica = m.mnoziMatrice(m._kamera, m._matrica);
}
```


Metoda za računanje vektorskog produkta

• Sjetimo se formule

$$\vec{u} \times \vec{v} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ u_0 & u_1 & u_2 \\ v_0 & v_1 & v_2 \end{vmatrix} = (u_1 v_2 - u_2 v_1, u_2 v_0 - u_0 v_2, u_0 v_1 - u_1 v_0)$$

Implementacija vektorskog produkta

```
VP(u,v) {
   let vek = [0,0,0];
   vek[0] = //code
   //code
   return vek;
}
```


Predložak za metodu mnoziMatrice

```
\bullet A = [a_{ij}] tipa (m, n), B = [b_{ij}] tipa (n, p), AB = [c_{ij}] tipa (m, p)
               c_{ij} = \sum_{k=1}^{n} a_{ik} b_{kj}, \qquad i = 1, \dots, m, \quad j = 1, \dots, p
mnoziMatrice(m1,m2) {
   let rez = [[0,0,0,0],[0,0,0,0],[0,0,0,0],[0,0,0,0]];
   for (let i = 0; i < 4; i++) {
     for (let j = 0; j < 4; j++) {
        for (let k = 0; k < 4; k++) {
           //code
   return rez;
```


Matrica za transformaciju pogleda

$$\vec{N} = (x_0 - x_1, y_0 - y_1, z_0 - z_1), \quad \vec{U} = \vec{V} \times \vec{n}, \quad \vec{v} = \vec{n} \times \vec{u}$$

$$\begin{split} \vec{N} &= (x_0 - x_1, y_0 - y_1, z_0 - z_1), \quad \vec{U} = \vec{V} \times \vec{n}, \quad \vec{v} = \vec{n} \times \vec{u} \\ \begin{bmatrix} x_{\mathsf{KSK}} \\ y_{\mathsf{KSK}} \\ z_{\mathsf{KSK}} \\ 1 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} u_0 & u_1 & u_2 & 0 \\ v_0 & v_1 & v_2 & 0 \\ n_0 & n_1 & n_2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -x_0 \\ 0 & 1 & 0 & -y_0 \\ 0 & 0 & 1 & -z_0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_{\mathsf{GKS}} \\ y_{\mathsf{GKS}} \\ z_{\mathsf{GKS}} \\ 1 \end{bmatrix} \qquad \vec{n} = \frac{\vec{N}}{|\vec{N}|} \\ \vec{u} &= \frac{\vec{U}}{|\vec{U}|} \end{aligned}$$

$$\vec{u} = \frac{\vec{U}}{|\vec{U}|}$$

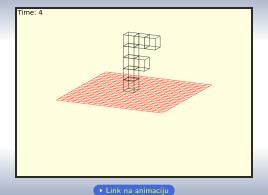
$$\begin{bmatrix} x_{\mathsf{KSK}} \\ y_{\mathsf{KSK}} \\ z_{\mathsf{KSK}} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_0 & u_1 & u_2 & -u_0x_0 - u_1y_0 - u_2z_0 \\ v_0 & v_1 & v_2 & -v_0x_0 - v_1y_0 - v_2z_0 \\ n_0 & n_1 & n_2 & -n_0x_0 - n_1y_0 - n_2z_0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_{\mathsf{GKS}} \\ y_{\mathsf{GKS}} \\ z_{\mathsf{GKS}} \\ 1 \end{bmatrix}$$

Primjer 2. - Slovo F u Ortho klasi

- ullet Mrežom ravnih linija vizualizirajte xz-ravninu, a na nju postavite stilizirano slovo F sačinjeno od osam kocaka kako je prikazano na sljedećem slajdu.
- Kamerom kružite oko slova F mijenjajući više puta visinu na kojoj se nalazi kamera unutar određenih granica.
- Napravite animaciju u kojoj se visina kamere kontinuirano mijenja.

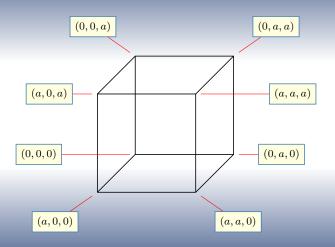
Screenshot slova F u ortogonalnoj projekciji

Laboratorijske vježbe 4

Koordinate vrhova kocke

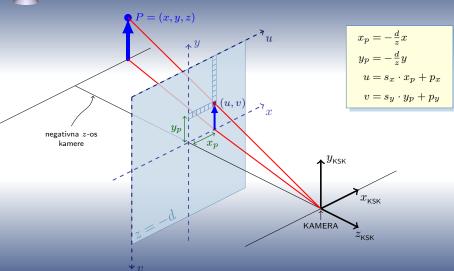

Slovo F u Ortho klasi – parametri kamere

- Po želji možete napraviti drugu animaciju u kojoj se visina kamere mijenja diskretno, npr. svake dvije sekunde.
- Poigrajte se s ostalim parametrima kamere, npr. da se prilikom promjene visine kamere mijenja i njezin pogled tako da je y-koordinata položaja kamere jednaka y-koordinati točke prema kojoj kamera gleda (kamera stalno gleda horizontalno prema objektu).
- Promijenite view-up vector i uočite što se događa. Također približite ili udaljite kameru od objekta i uočite što se događa.

Matrica promatrane perspektivne projekcije u homogenim koordinatama

$$\lambda \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -\frac{1}{d} & 0 \end{bmatrix}, \quad \lambda \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

Naime, vrijedi

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -\frac{1}{d} & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ -\frac{z}{d} \end{bmatrix} = -\frac{z}{d} \begin{bmatrix} -\frac{d}{z}x \\ -\frac{d}{z}y \\ -d \\ 1 \end{bmatrix}$$

Persp klasa

Primjer 3. – Persp klasa

- Implementirajte klasu Persp koja omogućuje perspektivno projiciranje i ima sljedeće metode.
- postaviNa(x, y, z) postavlja početak linije na poziciju (x,y,z) u 3D globalnim koordinatama
- linijaDo(x, y, z) povlači liniju od posljednje zapamćene pozicije do zadane pozicije (x,y,z) u 3D globalnim koordinatama
- trans(m) zadaje se matrica transformacije iz klase MT3D koja se primjenjuje prije crtanja u globalnim koordinatama
- koristiBoju(c) linija se crta bojom c
- povuciLiniju() povlači liniju pozivom HTML5-rutine stroke()

Ideja implementacije Persp klase

- Treba malo modificirati već implementiranu Ortho klasu tako da dodamo još jedan (privatni) atribut distance u kojemu se čuva udaljenost kamere od ravnine na koju se projicira.
- Postojećim konstruktorima iz Ortho klase treba dodati još jednu varijablu za udaljenost kamere od ravnine na koju se projicira.
- trans metoda ostaje ista kao i u Ortho klasi.
- Metode postaviNa i linijaDo treba također malo modificirati. Kao u Ortho klasi, prije pretvaranja prirodnih koordinata u piksel koordinate, treba primijeniti matricu transformacije da se dobiju transformirane točke. Nakon toga se transformirane točke perspektivno projiciraju na dvodimenzionalnu ravninu (u ovom slučaju se z-koordinata ne zaboravlja, već se koristi za određivanje koordinata projiciranih točaka). Nakon toga projicirane točke prevodimo u piksel koordinate.

Novosti u konstruktoru

```
class Persp {
  constructor(...,dist,...) {
    //code
    this._distance = dist;
    //code
  }
  //kodovi ostalih metoda
}
```


Računanje slike vektora odnosno radijvektora

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{00} & a_{01} & a_{02} \\ a_{10} & a_{11} & a_{12} \\ a_{20} & a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a_{03} \\ a_{13} \\ a_{23} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{00} & a_{01} & a_{02} & a_{03} \\ a_{10} & a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{20} & a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ \hline 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

Ortogonalna projekcija $x_{\rm pr} = x'$ $y_{\rm pr} = y'$

$$x' = a_{00}x + a_{01}y + a_{02}z + a_{03}$$
 $x_{pr} = -\frac{d}{z'}x'$ $x_{pix} = s_x \cdot x_{pr} + p_x$
 $y' = a_{10}x + a_{11}y + a_{12}z + a_{13}$ $y_{pr} = -\frac{d}{z'}y'$ $y_{pix} = s_y \cdot y_{pr} + p_y$

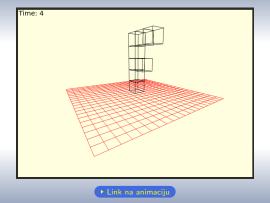
$$z' = a_{20}x + a_{21}y + a_{22}z + a_{23}$$

Primjer 4. – Slovo F u Persp klasi

- ullet Mrežom ravnih linija vizualizirajte xz-ravninu, a na nju postavite stilizirano slovo ${\sf F}$ sačinjeno od osam kocaka kako je prikazano na sljedećem slajdu.
- Kamerom kružite oko slova F mijenjajući visinu na kojoj se nalazi kamera unutar određenih granica.
- Napravite animaciju gdje se visina kamere kontinuirano mijenja.
- Za crtanje koristite Persp klasu.

Screenshot slova F u perspektivnoj projekciji

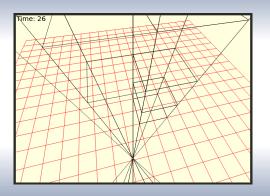

Slovo F u Persp klasi – igranje s parametrima

- Mijenjajte udaljenost d ravnine projiciranja od kamere u konstruktoru Persp. Što uočavate?
- Približavajte i udaljavajte kameru od slova F, tako da se kamera šeće po kružnicama većeg ili manjeg polumjera oko ishodišta u xz-ravnini.
- Ukoliko je kamera na kružnici dovoljno velikog polumjera, tada je s animacijom i slikom sve u redu.
- Međutim, ukoliko se kamera "previše" približi slovu F, događaju se određene anomalije kako je prikazano na screenshotu na sljedećem slajdu.
- Zbog čega se događaju te anomalije? Kako to možemo popraviti?
- Uočite da nije problem ukoliko približavate projicirajuću ravninu kameri, samo je problem kada se kamera "previše" približi objektima u 3D sceni.

Anomalije u Persp klasi

- Trebamo malo inteligentnije implementirati postaviNa i linijaDo metode ukoliko želimo izbjeći anomalije prilikom približavanja kamere objektima u 3D sceni.
- Naime, perspektivna projekcija neke beskonačno daleke točke preslikava u konačne točke i neke konačne točke preslikava u beskonačno daleke točke. Kratko rečeno, to je zapravo uzrok anomalijama koje smo vidjeli na prethodnom slajdu.
- Ograničimo li se na našu promatranu perspektivnu projekciju, ta projekcija svaki pravac p koji siječe ravninu z=0 (i ne prolazi kroz ishodište) "lomi" na dva dijela u sljedećem smislu.

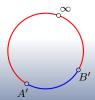
- Točku u kojoj pravac p siječe ravninu z=0, perspektivna projekcija preslikava u beskonačno daleku točku koja se nalazi u toj ravnini. Isto tako, beskonačno daleku točku pravca p preslikava u točku koja je presjek ravnine projekcije i paralele s pravcem p kroz centar projekcije.
- Ukoliko spajamo linijom dvije točke, od kojih je jedna ispred ravnine z=0 (ima negativnu z-koordinatu), a jedna iza ravnine z=0 (ima pozitivnu z-koordinatu), tada u projekciji spajamo te točke pogrešnim segmentom. Trebali bismo te dvije projicirane točke spajati preko beskonačno daleke točke, ali s njom u praksi ne raspolažemo. Naime, kako dužina siječe ravninu z=0, taj presjek se projicirao u beskonačno daleku točku pa se dužina "razlomila" na dva dijela.

- Perspektivna projekcija svaki pravac koji ne prolazi kroz centar projekcije ponovo preslikava u pravac (jer se može prikazati matrično u homogenim koordinatama), samo je problem što jednu njegovu konačnu točku preslikava u beskonačno daleku pa u praksi zapravo imamo "razlomljeni" pravac jer ne možemo uhvatiti tu beskonačno daleku točku na ekranu.
- Sa stajališta projektivne geometrije, projektivni pravac je zapravo kružnica, a euklidski pravac je kružnica iz koje je izbačena jedna točka i onda tu izbačenu točku zovemo beskonačno dalekom točkom euklidskog pravca. Na projektivnom modelu možemo zornije objasniti ponašanje perspektivne projekcije.

• Ukoliko dužina \overline{AB} siječe ravninu projekcije, tada se ona u projekciji preslika u onaj dio pravca koji sadrži beskonačno daleku točku (crveni dio na slici). U trenutnoj implementaciji linijaDo metode u projekciji zapravo krajeve projicirane dužine $\overline{A'B'}$ spajamo preko dijela koji ne sadrži beskonačno daleku točku (plavi dio na slici) jer drukčije niti ne možemo s obzirom da nam beskonačno daleka točka nije dostupna. Dakle, umjesto da crtamo crvenu dužinu, mi zapravo crtamo plavu dužinu i zbog toga se događaju uočene anomalije.

Na screenshotu smo mogli uočiti nacrtani pramen pravaca kroz jednu točku kako je prikazano na donjoj slici. To nije ništa čudno jer kod slova F ima dosta paralelnih dužina i ako te dužine sijeku ravninu z=0, tada se zajednička beskonačno daleka točka pripadnih paralelnih pravaca preslikava u konačnu točku u projicirajućoj ravnini. S obzirom da crtamo pogrešne dužine (one dužine u koje su se projicirali beskonačni dijelovi pripadnih paralenih pravaca), sve takve nacrtane dužine u projekciji prolaze kroz istu točku, tj. onu točku u koju se projicirala beskonačno daleka točka pripadnih paralelnih pravaca.

- Treba paziti koje točke spajamo dužinom, a koje ne spajamo. Drugim riječima, ne moramo uvijek spajati linijom od zadnje zapamćene pozicije do trenutno pozvane pozicije.
- Stoga u klasu Persp trebamo uvesti još tri (privatna) atributa $x_{\mathtt{last}}, y_{\mathtt{last}}$ i $z_{\mathtt{last}}$ u kojima se pamti zadnja pozicija do koje se došlo s crtanjem linije.
- U metodi postaviNa moramo zapamtiti poziciju od koje smo počeli crtati liniju tako da tu poziciju možemo testirati u linijaDo metodi u kojoj će se donijeti odluka o crtanju linije. Tu poziciju pamtimo u atributima $x_{\mathtt{last}},\,y_{\mathtt{last}}$ i $z_{\mathtt{last}}$ (to su koordinate u koordinatnom sustavu kamere).
- U linijaDo metodi treba paziti koje točke spajamo dužinom. Nakon što pozovemo metodu linijaDo s točkom (x,y,z), najprije koordinate te točke prevedemo u koordinatni sustav kamere pa dobivamo točku (x_c,y_c,z_c) .

Razlikujemo četiri slučaja.

- ① $(x_{\text{last}}, y_{\text{last}}, z_{\text{last}})$ i (x, y, z) se nalaze ispred kamere, tj. $z_{\text{last}} < 0$ i $z_c < 0$. Tada spojimo točke linijom, tj. trenutna implementacija metode linijaDo se dobro ponaša u ovom slučaju. Varijable $x_{\text{last}}, y_{\text{last}}, z_{\text{last}}$ stavimo na nove vrijednosti x_c, y_c, z_c .
- 2 $(x_{\mathrm{last}}, y_{\mathrm{last}}, z_{\mathrm{last}})$ i (x, y, z) se nalaze iza kamere, tj. $z_{\mathrm{last}} > 0$ i $z_c > 0$. U tom slučaju ne crtamo nikakvu liniju, nego samo varijablama $x_{\mathrm{last}}, y_{\mathrm{last}}, z_{\mathrm{last}}$ redom proslijedimo nove vrijednosti x_c, y_c, z_c .

③ Točka $(x_{\mathtt{last}}, y_{\mathtt{last}}, z_{\mathtt{last}})$ je iza kamere, a točka (x, y, z) se nalazi ispred kamere. Drugim riječima, $z_{\mathtt{last}} > 0$ i $z_c < 0$. U ovom slučaju prelazimo iz područja iza kamere u područje ispred kamere pa ne smijemo crtati dio dužine koji se nalazi iza kamere. Trebamo pronaći presjek pravca kroz točke $(x_{\mathtt{last}}, y_{\mathtt{last}}, z_{\mathtt{last}})$ i (x_c, y_c, z_c) s ravninom $z_c = 0$. Nakon toga crtamo dužinu od dobivenog presjeka do točke (x_c, y_c, z_c) i varijablama $x_{\mathtt{last}}, y_{\mathtt{last}}, z_{\mathtt{last}}$ redom proslijedimo nove vrijednosti x_c, y_c, z_c .

Točka $(x_{\mathrm{last}}, y_{\mathrm{last}}, z_{\mathrm{last}})$ je ispred kamere, a točka (x, y, z) se nalazi iza kamere. Drugim riječima, $z_{\mathrm{last}} < 0$ i $z_c > 0$. U ovom slučaju prelazimo iz područja ispred kamere u područje iza kamere pa ne smijemo crtati dio dužine koji se nalazi iza kamere. Trebamo pronaći presjek pravca kroz točke $(x_{\mathrm{last}}, y_{\mathrm{last}}, z_{\mathrm{last}})$ i (x_c, y_c, z_c) s ravninom $z_c = 0$. Nakon toga crtamo dužinu od točke $(x_{\mathrm{last}}, y_{\mathrm{last}}, z_{\mathrm{last}})$ do dobivenog presjeka i varijablama $x_{\mathrm{last}}, y_{\mathrm{last}}, z_{\mathrm{last}}$ redom proslijedimo nove vrijednosti x_c, y_c, z_c .

Napomena

- Kako bismo izbjegli neželjene efekte, u praksi je bolje broj 0 zamijeniti s nekim bliskim negativnim brojem, npr. -0.01.
- Umjesto testiranja $z_c < 0, z_{\texttt{last}} > 0, \ldots$, u implementaciji radimo testiranja $z_c \leqslant -0.01, z_{\texttt{last}} \geqslant -0.01, \ldots$
- Umjesto traženja presjeka pravca s ravninom $z_c=0$, tražimo presjek s ravninom $z_c=-0.01$.

Presjek pravca i ravnine

- Tražimo presjek pravca (dužine) kroz točke $T_1(x_{\rm last},y_{\rm last},z_{\rm last})$ i $T_2(x_c,y_c,z_c)$ s ravninom z=-0.01.
- Pravac T_1T_2 možemo gledati kao na pravac koji prolazi točkom T_1 i ima vektor smjera $\overrightarrow{T_1T_2}=(x_c-x_{\mathtt{last}},\,y_c-y_{\mathtt{last}},\,z_c-z_{\mathtt{last}})$. Stoga su njegove parametarske jednadžbe

$$T_1 T_2 \dots \begin{cases} x = x_{\text{last}} + (x_c - x_{\text{last}})t \\ y = y_{\text{last}} + (y_c - y_{\text{last}})t, \quad t \in \mathbb{R}. \end{cases}$$

$$z = z_{\text{last}} + (z_c - z_{\text{last}})t$$
(4)

Presjek pravca i ravnine

• Uvrstimo parametarske jednadžbe (\clubsuit) pravca T_1T_2 u opći oblik jednadžbe ravnine z=-0.01 i dobivamo

$$z_{\texttt{last}} + (z_c - z_{\texttt{last}})t = -0.01$$

iz čega slijedi

$$t = \frac{z_{\text{last}} + 0.01}{z_{\text{last}} - z_c}.$$

• Točku presjeka dobivamo tako da vrijednost parametra t iz (\clubsuit) uvrstimo u parametarske jednadžbe (\clubsuit) pravca T_1T_2 . Dakle, točka presjeka ima koordinate

$$(x_{\text{last}} + (x_c - x_{\text{last}})t, y_{\text{last}} + (y_c - y_{\text{last}})t, -0.01).$$